

Naročnina v Trstu znese:

Za celo leto . . . 1 gold. 20 s.
Za pol leta . . . " 60 "
Za 3 mesece . . . " 30 "
(to velja tudi za tržaško okolič.)

Za druge kraje s pošto:

Za celo leto . . . 1 gold. 60 s.
Za pol leta . . . " 80 "
Za 3 mesece . . . " 40 "
(majhni razloček med tim in med programom izvira iz neke pomote.)

ILIRSKI PRIMORJAN

podučiven in omikaven list za slovensko ljudstvo.

*Hvalo zasluži si vsò, kdor združa koristno sò sladkim (Hor.).

Naročnina naj se uredništvu naprej plačeva, in to v gosp. Kozlerjevi hiši „nella Drogheria Angeli in Piazza delle legna št. 1“ v Trstu (Trieste). Tam se bodo tudi oddajale vse pisma. — Sicer ta list se bo tudi prodajal (vsak natis po 5 soldov) v tobakarnicah nasproti Pošte, blizu „Chiozza“ in „al Ponte della Fabbra“.

Leto 1866.

Pri sv. Ivanu v Vrdèli, 4 marca.

Štev. 5.

Štev. 6 našega lista pride na 18 tega meseca. —

Za zdaj ne bo zapopadal takò imenovanih *zabavnih sestavkov*, ali po nemškem „*Unterhaltungslectüre*“, dokler se ne odpravi néko napotje, ki se je te dni nenadno prikazalo. —

Tiste gospode, ki so se oglasili kot naročniki našega lista, in so ga dozday tudi prijemali, pa niso še plačali naročnine, lepo prosimo, naj jo izročijo ali pošljejo zgori oménjenemu gosp. Angeli-u. *brž ko bo mogoče*.

AVSTRIJA

(Dualizem.) V—. Kaj je to *dualizem*! — Mi smo že pod šte. 2 svojega lista rekli, da Ogrsko pridruženo mu Hrvaško in Slavonijo vred je od nékdaj imelo svojo ustavo ali konstitucijo, čeravno je niso imele tudi druge avstrijske dežele. Potem je pa Ogrsko imelo svojo posèbno, namreč *ustavno* ali konstitucionalno vlado („*governo*“, „*regirengo*“?), in to od léta 1526 naprej pod vsakokratnim avstrijskim vladarjem kot svojim *kraljem*, in ostale (druge) avstrijske dežele tudi svojo, pa po latinskem takò imenovano *absolutno*, in po našem jeziku *neomejeno* ali *nasebno* vlado pod ravno tistem vladarjem poprej kot nadvojvodom, pozneje pa kot *cesarjem*. — Razloček je bil tedaj ta, da na Ogrskem ali, kakor se tudi navadno pravi, unkray mejne réke Litave, so si prebivavci po svojih poslancih v zboru vkup s kraljem sami dajali postave za svojo deželo, in sploh sami, takò rekoč, gospodovali nad njo, da je pa v oménjenih ostalih (drugih) deželah vladar v vsih njihovih zadevah samovoljno zapovedoval, tedaj samovoljno in s pomočjo svojih višjih služabnikov ali uradnikov potrebne postave dajal in jih po svojih položnih uradih (pisarnicah, „*oficijih*“?) izpónoval. — Ravno temu se pa pravi po latinskem *dualizem*, ali pa po našem *dvojna* (*dvévrstna*) vlada. Ogrska ustavna vlada je bila obstala do léta 1848, namreč do takrat, ko so se bili Ogri pod svojim razglašenim vojdačem ali napéljevavcem („*kápo-tom*“?) Košutom zoper Avstrijo spuntali, in silno tirjali slobodnosti („*frajosti*“?) še večje od tiste, ki so jo do tada imeli. Potem pa, ko so bili s pomočjo orožja zmagani, je avstrijska vlada upéljala tudi tam, čeravno z nékim malim razločkom in pa le začasno to, kar je bilo od nékdaj vé-

ljavno v drugih avstrijskih deželah, sicer dokler se tam kaj družega ne napravi. Od takrat je pa preteklo skorej *sedemnajst lét*, in ravno zdaj si naša vlada že drugi krat močno prizadéva, da se saj vendar poravnà ta stvar z Ogri. Potem, kar se bo zastran tiste opravilo, se bo néki vsa Avstrija prenarèdila ali popravila.

Ogri pa, kakor se vidi, tirjajo zdaj v poglavitnem skorej ravno to, kar so že v poprejšnjih časih imeli, vpiraje se pri tem na svoje *stare pravice* in pa na takò iménovano *pragmatično sankcijo*, to je na tisto postavo, ki jo je bil dal nékdanji avstrijski vladar Dragutin (Karel) Šesti léta 1713 (ne tédaj léta 1772, kakor se je po néki zmoti tiskalo pod šte. 2). V ti postavi je bilo rečeno, da v pomanjkanju *možkih* cesarjevih naslédnikov ali dedičev („*vérbov*“) imajo naslédovali njegove *zarodnice* (vnuke i. t. d.), v pomanjkanju tistih pa hčeri njegovega brata Jožefa, kakor tudi njegov možki in ženski zarod, in to vselej po prvorodstvu, namreč tisti (tista) med njimi, ki bo prvoroden. Rečeno je tam nadalje, da vse avstrijske dežele imajo ostati vselej skupne in tédaj nerazdružene, in da ostanejo pa obvarovane tudi v prihodnost vse dotadašnje stare ustavne pravice ogrskega kraljestva. — Po tem se bo tédaj izcimil spet *dualizem*, kétega se marsiktéri bojé, zlasti Slavjani, ki nahajejo v njemu nevarnost unstran in tastran Litave za svoje narodne zadéve, kér *tam* bi néki Ogri (Madjari), *tukaj* pa Nemci nad ostalimi narodi, posebno nad Slavjani, svojevoljno gospodovali, kakor nekday. Upamo pa, da v tem so se časi vendar na bolje obrnili, naj le trobijo in tulijo naši že dobro poznani sovražniki karkoli hočejo, in da ne bo več takò, *zlasti* če se bodo Slavjani pridno in skrbno posluževali pripomočkov, ki so zdaj v njihovi oblasti, kar se tiče njihove narodnosti.

Tržaško-méstne in okolične zadéve.

(Deželni zbor.) — Kaj se je néki opravilo v našem deželnem zboru, ki se je bil začel 23 novembra 1865 in je pa jénjal na 14 februarja t. l., tédaj po dvéh mesecih in 22 dnévih? Undan smo brali v nékem tukajšnjem listu, da se je opravilo mnogih in važnih reč! Ktere so pa tiste prav za prav?

1. Na 29 decembra se je sklénila odprava ali po pravem prenarédba takò imenovanega kolesa za izro-

čitev najdencev (podvrženih otročičev nepoznanih štarišev) v tukajšnjo bônišnico.

2. Na 7 februarja se je sklénilo razdélevanje tukajšnjih gorskih zemljišč v tri déle („tale“), namreč v zemljišča, ki bi jih obdélovali kmétje kot zasebni poséstniki, v zemljišča za napravo gojzdov, in v zemljišča za pašo.

3. Tudi na 7 februarja se je sklénilo razširjenje tržaškega mésta čez dosadanje njegove méje.

4. Na 14 februarja se je sklénila molba (prošnja) v podobi nékega spominopisa („memoriale“) na cesarja zastran zaželjenega oprostena ali rešitvi od soldaške službe za Trst in za njegovo okolico.

Ta zadnji sklep je morda najvažniši od vsih, saj kakor se zdi; kaj da nam bo pa prinesel, bomo videli. Nekteri pravijo, da bo težko potrjen. — Na-te, to je vse!

Kar se tiče zgori oménjene molbe, poslala se bode na Dunaj po navlašnji komisiji. Izvoljeno je za to pet *mésčanov* z gosp. Županom vred.

Kakò je pa to, da ne gré tje prav noben poslanec naše okolice? Ali ne bi se zdélo morda dobro, ako bi bil kak poslanec te okolice tudi o temu kaj zinil? (V.)

* V našem méstnem svetovavstvu se je undan sklénilo, da se postavijo varhi (čuvarji) za polja tržaške okolice. Tudi dobro! Hvala velika našemu svetovavstvu! Saj pač vémo, kaj da se godi brez takih varhov po tukajšnjih zemljiščih, zlasti kar se tiče *sadja* (za ktéro bi si morali pa naši ljudjé kaj bolj prizadévati, kakor se zdaj prizadévajo; *tujci* si že vedò kaj ž njim pridobivati v našem Trstu. — V.)

(Iz tržaške okolice.) P. V malokterih krajih imajo starši tako lepo priložnost za poduk svojih otrok kakor v tržaški okolici (t. j. kjer so že šole). Šole jim delajo le majhne stroške ali celo nikakih ne. V drugih krajih, postavim na Krajskem, morajo šolnino le tisti plačevati, ki otroke imajo, kar v ti primeri veliko znaša. Prepričal sem se sam tega.

Zdaj mi pa dovolite, da obširnije od tržaško-okoličnih šol govorim.

Do léta 1854 so bile šole le v Bazovici, Četnari, Skednji, Barkoli, Proseki, Križi in Občini. V teh šolah so bili v začetku visokoč. duhovni za učitelje postavljeni, pozneje so jim bili pridani svetni učiteljski pomočniki in še pozneje so bili nekteri omenjenih pomočnikov stanovitno potrjeni (definitivni). Léto 1848 je doneslo marsikaj slabega pa tudi dobrega. — Dobrega za tržaško-okolične šole je doneslo, da je bil postavljen pri mestni gosposki duhovni šolski sporočevavec (referent) visokoč. gosp. Dominik Bonifacio, pošten Italjan, ki je zdaj tudi kanonik. On pozna pravice našega jezika in rad se meni slovenski z našimi kméti, ki imajo pri njemu opraviti. Pa tudi v šolah vedno učencom marsikaj lepega na srce govori. — On je Italjan, pa kakò se je slovenščine naučil? — Da se je te naučil, potoval je rad po mili slovenski zemlji posebno ob Bleškem jezeru; kjer je u takih

hišah stanoval, ki zunaj slovenskega niso družega jezika govorili. Takò se lepo naš jezik časti! Omenjeni gospod je spoznal, ko je v to službo stopil, da je v okolici še več šol in cerkev potreba. Pod njim tedaj je bila napravljena šola pri sv. Ivanu v Vrdeli, v katero sta bila postavljena učitelj za fante in učenica za dekleta. Enako se je pozneje napravila v Rojani šola, v obeh krajih pa tudi lepi novi cerkvi.

Med Prosekom in Kontovelom se je sezidalo novo lepo šolsko poslopje, kjer sti zjedinjeni šoli omenjenih dveh vasi z dvéma učiteljema. Napravlja se je dekliska šola v Občini in Skednji, pa gotovo bodo, kakor se sliši, nove šole osnovane tudi v krajih kjer jih še ni, le da bi ljudje, kjer so šole, to dobroto bolj spoznali in svoje otroke pridniši vanje pošiljali, ne pa tako malo kakor se, žalibog! zdaj godi. Mnogo je takih staršev, ki svoje komaj 10—11 lét stare otroke iz šole vzamejo, ter jih délati (mavto nositi) pošiljajo in pravijo: „Moj bubeč (fant) je šaldo (močno), inženjožo (brihten), njegovi paroni (gospodarji) so z njim forte (močno) kontent (zadovoljeni) in vse bore (krajcarje) damov prnese.“ Mislijo si tudi, v kako velik dobiček so jim v tem času otroci; tega pa ne premislijo, da jim kratijo dušno hrano, zavoljo ktereга djajnja bodo v večnosti strašno težék odgovor dajali. Žalostno resnico moram povedati, da mnogi starši imajo veči skrb za živino v hlevu, nego za svoje otroke. Upajmo pa, da bo s časom tudi v ti zadevi boljši. Kako korist šola otrokom donaša, o tem bomo prihodnjích govorili.

* (Nék našinec.) V—. Mož, o katerem hočemo tukaj nekoliko govoriti, je naš rojak, ali — našinec, je, hvala Bogu! še živ, in ma pa srčno želimo, naj v lépem zdravju še veliko lét živi. Rojen je léta 1802 pri sv. Ivanu v Vrdeli pod Grižo. Njegov rajnek oče je bil kmet, poséstnik in ob enem tudi cerkovník („mežnar“) v mali stari cerkvi sv. Ivana, pred katero stoji še zmirej ponosna in široka, več kot stolétna lipa. Naš rojak, kot še majhen fant, se je bil s pomočjo nékega duhovnika tam blizo pri takò imenovani Tičarci nekaj laškega brati naučil (o slovenščini si takrat noben človek še sanjal ni!). Po tem ko je bil nékaj odrasel, je očetu pomagal v kmetijstvu in tudi v cerkvi. Bolj pozno je šel za strežaja („malavarja“) k zidarstvu, pri katerem je nosil mort („mavto“), in sicer pa tudi takrat (léta 1815), kadar rajnek Jože Eggenhöfner, hidravlikar ali mašinar pri vodah, in pa lastnik takò imenovane Bajte, to je, sadanjega Bošketa, si je bil dal zidati hišo za ondašnjo gostivnico. Kér je bil pa naš rojak zelo priden, brhek, gibčen, vedòželjen, zale in prikupne (dopadljive) podobe, se je bil gosp. Eggenhöfner vanj takò rekoč zaljubil, in ga pa k sebi vzel, da se pri njemu hidravlike ali vodoslovja učí. Kamorkoli je bil zavolj pripravljenja kakega vodnjaka („štirne“) ali za kaj tacega hodil, ga je vselej pri sebi imel. Naš rojak se je bil pa potem sčasoma takò izuril, da si je dobil službo pri tadašnjem cesarskem vodstvu (direčijonu) zidarje v Trstu, pod ktéro so spadale takrat tudi hidravlične zadéve. Pozneje pa je bil prestopil v službo sréjske méstne gosposke

(magistrata) kot nadzornik vodnjakov (fontaniere), pri kateri službi je še dan današnji — že več ko *štirideset let!* Poznan je naš rojak povsod, ne samo tukaj, temoč tudi drugod kot zelo pripraven in véšt v vsem tem, kar sploh zadéva opravila zastran vod. Poglejmo, kako sprébo („atteštát“), postavimo, mu je bil poslal iz Benetek léta 1859 maršal Nugent:

„Blagorodni gospod!

„Brez nobenega zadržka Vam potrdim, da kadar sem imel vojaško poveljstvo v Trstu, pozneje pa glavno poveljstvo v notranji Avstriji, in na ilirskem Primorju léta 1833 do léta 1836, kakor tudi v naslednjih létih, ste zvršili (opravili) za soldaške potrebe veliko hidravličnih dél prostovoljno in brez plačila, in to z najboljim vspehom (namreč takó, da ni moglo biti bolje), zlasti pa, kar se tiče pravljenja potrebne pitne vode v Poli in na tržaskem gradu.

„V Benedkah, 28 februarja 1859.

Vaš
najponižniši
Nugent
maršal.“

Na marsiktére kraje so ga ljudjé vabili, naj jim pomaga, kjer je bilo kaj tréba za kar si bodi v hidravličnih zadévah. Povsod je bil takó srečen po svoji umétnosti, da je vselej željam tistih popónoma zadoštil, ktéri so potrebovali njegove pomoči (sicer če mu se niso protivile posébné težave — saj nima pač mojesove moči in oblasti, da bi delal čudeže). Zategadél so ga pa tudi javni listi (naj se li berejo!), postavimo bivši „Journal des österreichischen Lloyd“ in „Diavolletto“ v Trstu, kakor tudi némski list „Allgemeine Zeitung“, večkrat pohvalili, in ravno zatò je bil še celò vabljen v službo na tuje dežele, namreč v Italjo (to je, v Florenco) po grofu Castellani-tu, na Grško v Atene, v Pariz na Francozko po francozkem hidravlikarjem Richardu, s ktérim se je bil tukaj v Trstu seznanil, v London na Angležko po nékem angležkem inženirju, in clo — v séverno Ameriko; on pa ni hotel zapustiti svoje domovine. Če vendar *dozdaj* ni zvršil ali izpéljal vse, kar se tukaj že zdavno žel, — če ni, pravimo, že *dozdaj* pripéljal Réke v Trst, dasiravno je bil zavolj tega že večkrat še celo v smrtni nevarnosti po globokih vótlinah pod zemljo, ni kriv on, temoč kriva je marsiktéra nepremagljiva zapréka, zlasti pa — pomanjkanje pripomočkov, ki mu jih je bilo tréba, ki pa mu niso bili *dozdaj* dovoljeni, da doseže svoj namén. —

Vrh tega si je pa ta mož še nékaj drugih zaslug pridobil. On je namreč tudi jako skrbel za svojo domačijo, kolikor mu je bilo le mogoče, zlasti kar se tiče šolskih in cerkvenih reči. Vémo dobro, da tudi po njegovem uplivu, to je po njegovem trudu in prizadétju se je bila pred nékimi léti primérno in po potrebi razširila zgori oménjena cerkvica sv. Ivana v Vrdéli, in da po enakem njegovem trudu in prizadétju se je bila že léta 1847 tam narodna (slovenska) šola na njegove in njegovih rojakov stroške napravila, clo brez poprejšnjega dovoljenja od strani méstne gospóske, ki je pa bila le nékaj pozneje prevzela skrb zanjo. — On je po tem ostal povérenik (ogleda al komisar) te národne šole, kar je še dan današnji. To je rés kaj dobrega in vse hvale vredna naprava.

Vémo nadalje, da ta mož si je tudi bil zelo prizadéval za sézidanje sadanje nove lepe cerkve v Vrdéli, in da se je v tej, kakor v drugih opomenjenih zadévah clo znebival svojega primoženja, kolikor je le premogel, da se kaj potrebnega napravi, čeravno največo zaslugó ima pri tem, se vé, naš visokočastiti in milostljivi škof in pa méstna gosposka. — Léta 1848 je bil vodil (dirigiral) tudi déló na novi cesti čez Farned, kar nam je tudi dobro znano.

Naj bo pač pohvaljeno, kar je pohvale vredno — po pravici in po zaslugi!

„No, in kdo je pa neki ta mož, ta našinec?“
Odgovor: *Jakop Svetina* je, poznan v tukajšnjih krajih pod iménom „šjor Jakomo.“ Slava njemu! Živio naš rojak! (V.)

* V cerkvi sv. Ivana v Vrdéli so bili zadnji dan svečana t. l. krščeni trojčiki; vsi so zdravi. To je pač velik blagoslov božji!

Kaj je drugod važnega?

* Visokočastiti škof *Juri Dobrila* v Poreču, je dobil od cesarja na 17 februarja t. l. poslavitev, namreč takó imenovani „red železne krone druge vrste“, in to za dosadanje izvrstno njegovo délovanje koristno toliko cerkvi koliko državi.

* Na 22 preteklega meseca februarja je hrvaško poslanstvo izročilo cesarju v Budimu na Ogrskem svojo adresu, in je ob enem prosilo dovoljenje jugoslavjanske visoke šole ali vseučilišča („universiteta“) v Zagrebu, poglavitnem hrvaškem méstu. — Ogrsi so tudi že izročili svojo adresu.

* Cesar in cesarice sta se imela neki včeraj iz Ogrskega na Dunaj vrniti.

* 24. februarja t. l. so tatji oropali poštni voz ne dalječ od Šent Petra. Pobrli so iz njega 5500 gl. — Kadar so bili Francozi tukaj, so take roparje brez vsega usmiljenja obesili.

* Pri žendarmeriji se je te dni nekaj prenarodilo. Namésto sedanjih 10 regimentov bo v prihodnjích 15 deželnih poveljstvom (komandov) z enim višjim oficirjem kot poveljnikom v vsakem glavnem deželnoem méstu.

* V Bukrešu, glavnem méstu kneževin Moldavije in Valahije (na Turškem) se je te dni izcimil skorej prav na tihem punt (revolucija), po katerem so djali v ječo knéza Kuza kot državnega dosadanjega poglavarja, in pa izvolili za poglavarja knéza Filipa od Flandrije, ki se je pa odrekel.

Pogovor med gospodom Slavoljubom in kmetom
Matevžem v neki gostiavnici blizu Trsta.

(Nadalje.) — V.

Matevž. Vi ste djali, de samu an jezik, al po vašem anu samu naréčje jima veljet v bukvhah jenu v listih za vse Slovence, kar nas je. Pej kokù ga bojo zastop'li vsi, za ke ga ne šrajejo, ne gavorijo, sam ten reč, povsod?

Slavoljub. Za to so pa šole, da se ga ljudjé prav naučijo; saj, kakor vidim, vaša tukajšnja gosposka (magistrat) vam je prav dobrih narodnih šol napravila, in pa v tem zelo skrbì za vas. Zraven tega bo tudi pridno branje knjig in listov kaj pomagalo, ki se dajejo na svitlo za ljudstvo, da se po tem podučeva tudi kar se tiče popravljenja svojega jezika.

M. Ma moreste pej ved't, karo vi, de jest nes'n miga biu v šuli. Jest san se, bi djau, diboto sam jenu po sreči brat navadu, še pron ne vem, kòkù. Tačih je pa več v tih krajih. A éi b' se b' li mogli uočet, ki nej b' lu šul, kokar san vre un-bot djau?

Sl. Po tem vidim, da tudi vi ste dobre glave, kakor mi se zdijo sploh vsi tukajšnji Slovenci, vaši rojaki, sicer ne bi si mogel razjasniti, kakò da vse prav lepò, redno in pametno izpeljevajo, česar se lotijo, bodi si pri zidanju, bodi si pri kamnotésju (štančariji) ali pri čem si bodi.

M. Ja, ke bi tu pej tudi tokù dobru špendavali kar si s tem zasluž'jo. Krku lep'ga b'se vid'lu. Ma nej tokù. A krku naših pridnih jenu fadižnih žensk se lementirajo, jamrajo jenu jočejo de

Sl. Pa pustimo, pustimo rajši za zdaj to reč; saj bova drugi krat imela še priložnost govoriti o tem.

M. Ja, ja pej tudi prou žiher.

Sl. Vi ste poprej rekel, da niste bil v šoli, in ste po tem hotel svojo misel na znanje dati, da vam ni mogoče razumeti vse, kar se piše in tiska v književnem jeziku. Jez pa sem prepričan, da pogostno branje bo tudi pri vas storilo, da sčasoma ne samo zapuščate navado, posluževati se v svojem govorjenju tujih beséd, ampak da razumete tudi prav vse, kar nahajate v knjigah in v listih, če je le njihov zapopadek priméren za vas; kér nektére knjige in listi niso za vsacega človeka, ampak so le za bolj učene ljudi.

M. Se bom ben pomüjal jenu poslisau, de st'rim po vašem konšilji. Pei vander vas prosim, de mi kej poprav'ste tudi vi, če strim kaš'n faler, kadar bom z vami gavoru.

Sl. Vam bom že; pa morate tudi pazljivo glédati na to, kar je v „Ilirskem Primorjanu“ razjasnjénega med oklépi ali srpki (), da vam ne pogostama kaj popravljam, in pa po tem tudi preveč pogostama vaš govor ne pretrgujem.

M. Bom vre gledau, krku bom mogu. Muj Buh! Kaj smo mi norci tačih reči badirali! Mi smo men'li, de je pej vse anu, nej se piše jenu šraja tokù ali tokù, samu de je, jenu de se zastopi. Krku njih se čüd'jo, de se zdej tokù piše, de je preveč na

visoku. — Kaj se vam zdì, gospud Slavoljub? Te dnji san pasal mimo tiste šise té v Trsti, kamar se stav'jo letare na pošto, jenu naspruti nje san vidu ano tablo, na kateri san brau:

„Prišel je Ilirski Primorjan“

ki ga nejci tudi prodajajo, kokar san zvedu, tam v òpalti. Ugenjaval, jenu ugenjaval san, kaj de prou pomeni „prišel je“, jenu daj, daj! daj daj! san pej na zadnje vander uganu. „So falili“, san si mislu; „so teli morde reč „pršu je.“ Kaj nej pej tokù, gospud Slavoljub?

Sl. V tej reči ni nobene zmote, Matevž!

M. Pač je an faler; sej mi rečemo san pršu.

Sl. Koliko napünih reči se še po nesreči pri vas nahaje! Vi razumite dobro italjanski ali laški; kaj ne?

M. Je, Buh vam dej dobru! Kaj sanjaste, kali? Kokù bi ne? sej jimam trku afarju té v Trsti z Lah'mi. Kokù bi ž njimi gavoru, če ne bi znou lašku? Pej kaj česte s tem prašanjem?

Sl. Kakò rečete vi po italjansko: Il fratello viene:

M. Na zdej! pej kaj česte naza j s tem prašanjem? Pej nej bo donka. Jest bom djau po našem jezici: „Brat pride.“

Sl. Tédaj ne rečete: „Brat prde.“

M. Pej tega bi se še telo! Sej tu je tudi skora kej ognjúsnega; du bo toku pravu? (Nadalje sledi.)

(Z Notranjskega). Šel je Mihec unidan od doma v neko vas. Na poti zagleda hudo žival, ktero precej za volka spozna. Od straha se tresse in v mislih slovo od svoje ženke jemlje — kar mu puška z rame pade in še le zdaj se spomni, da bi ga ta vtegnila smrti rešiti. Zgrabi jo, petelina napne, zameži, sproži, pok! — Čez nekoliko časa spet oči odpre in od veselja poskakuje. ko vidi volka stegenega ter zavpije: Jeli mogoče, da sem ga mežé ustrelil! Naloži si ga na ramo in vesel dalje koraka.

Lepo strelščino (Sussgeld) dobom. Pust je blizu. Ta dan pojdeva s ženko kosit v krčmo k Lovretu, po kosilu naji bo pa Jurče peljal v koršo okoli kala in večerjala bova pri Vrabcu. Tudi ji hočem kupiti novo svilnato ruto, da bi vse bolj štimanao, in korito bova zdaj lahko dala popraviti.

Take gradove zidaje pride v vas, stopi v županovo hišo in reče. „Oče župan, zdaj pa le hitro sem dobro sekuro, da odsekam gobec temu volku, ktereга bom na svojim kraji izročil, da se mi strelščina izplača.“

Oče župan pa zarenčé: Oj raca buškarona, kdo vam je ukazal mojega psa ustreliti, tožil vas bom in mi boste morali ga plačati. Mihec se zdaj prestraši še skoraj bolj nego prej, ko je opazil volka, ki je pa le pes bil. Ves oklampan gre domu in misli: šlò je na pusti dan kosilo pri Lovretu, šel je koršo okoli kala, šla je večerja pri Vrabcu, šla je nova ruta in tudi korito se ne popravi.

Plačati je moral pri vsem spridenem veselji županovega psa.